

DUBBELINTERVIEW

Zelf speelde hij het nooit, het *Vioolconcert* van Korngold, maar inmiddels dirigeerde **Jaap van Zweden** het werk meerdere malen. Dit keer voert hij het uit met violiste **Hilary Hahn**, die het concert al jaren op haar repertoire heeft. Beide musici vertellen over hun oog voor details, hun samenwerking en hun toekomstdromen.

JAAP & HILARY

DOOR INGE JONGERMAN > FOTOGRAFIE GLENN ROSS (FOTO HILARY HAHN)

HILARY HAHN:

Omschrijf Korngolds Vioolconcert eens.

‘Een kleurrijk en levendig werk, maar ook een complex werk dat veel vraagt van alle betrokken spelers. Er zit een kamermuzikaal element in dat je bij geen ander vioolconcert hoort. Korngold laat verscheidene musici binnen het orkest in trio- of kwartetbezetting samenspelen, dit vraagt om een gedetailleerde uitwerking. Viooltechnisch gezien moet je je zeker voelen in de hogere regionen van het instrument en met een maximale expressie spelen.’

Wie is Jaap van Zweden?

‘Een geweldige collega met een duidelijke visie. Hij gelooft net als ik in de kracht van een goede voorbereiding door gedetailleerd te werken. Vanwege zijn achtergrond als violist voelt hij feilloos aan wanneer hij moet anticiperen als de muziek technisch gezien veel vraagt van de solist. Dit geeft mij ruimte en vrijheid. Ik waardeer zijn muzikale inbreng binnen het orkest: een uitvoering met Jaap is als een mooie conversatie op het podium.’

Welke rituelen volg je voor een concert?

'Voorheen moest ik altijd op precies hetzelfde tijdstip eten en slapen voor een concert. Maar de realiteit van zoveel op tournee zijn, maakt het me onmogelijk om me aan welk ritueel dan ook te houden. Geen dag is hetzelfde, ik houd het bij simpele dingen als gezond eten en er goed proberen uit te zien. Mijn belangrijkste houvast is mijn muzikale voorbereiding, wanneer die goed is, voel ik me vrij op het podium.'

Wat betekent Amsterdam voor je?

'Ik vind Amsterdam geweldig, het is er rustig: een plek om na te denken. Ik loop altijd veel rond en ontdek elke keer weer wat nieuws. Amsterdam heeft een spannende culturele scene, het is bijzonder om daar deel van uit te maken.'

Waar haal je inspiratie uit?

'Door het uitwisselen van ideeën met andere artiesten, erachter te komen wat hun drijfveer is en hoe ze denken. Dat geeft mij inspiratie om verder te experimenteren en mijn eigen artistieke benadering onder de loep te nemen. Het is goed om af en toe van je vaste denkbeelden af te wijken en weer opnieuw te beginnen.'

Welke ambities heb je nog?

'Heel veel. Op dit moment ben ik met het gigantische project *In 27 Pieces* bezig.

Hiervoor mochten componisten korte werken voor viool en piano inzenden en daarvan selecteerde ik er 27 die ik in eigen beheer uitbreng. De cd komt als alles goed gaat in de herfst van 2013 uit. Deze nieuwe werken blijven de komende jaren wel bij me, het is een grote toevoeging aan mijn muzikale carrière. Verder sta ik altijd open voor onverwachte wendingen, wie weet is over tien jaar alles anders in mijn leven.'

Tot slot een vraag van Van Zweden aan Hahn:

'Hillary, hoe ga je elke keer weer om met spanning, wetende dat je de avond daarvoor perfect gespeeld hebt?'

'Nou, het helpt dat ik nooit denk dat ik perfect gespeeld heb! Ik zoek altijd naar een manier om elke uitvoering een andere draai te geven. De dag erna heb ik de kans om weer iets nieuws uit te proberen.

Daarom vind ik concerten geven zo leuk, elke avond is anders.'

JAAP VAN ZWEDEN:

Omschrijf Korngolds Vioolconcert eens.

'Een stuk dat vele kanten kent: er zit een filmisch aspect in – vanwege Korngolds komst naar Hollywood – en daarnaast is het een heel romantisch werk. Het is vioolistisch prachtig geschreven, maar het

‘Hilary Hahn hoort voor mij bij de top drie van ideale solisten, samen met Zimmermann en Kavakos’

gevaar dreigt dat het orkest de solist overvleugelt. Het werk staat of valt bij detail, het moet goed uitgewerkt worden en tot in de perfectie worden gerepeteerd. Anders speel je over bepaalde dingen heen en kan het concert minder sterk zijn.’

Wie is Hilary Hahn?

‘Een violiste die voor mij bij de top drie van ideale solisten hoort, samen met Zimmermann en Kavakos. Ze leeft sterk vanuit het detail en ze bereidt zich ook voor vanuit de details. Dit doe ik ook en daarom klikt het zo enorm. Haar spel kent een ongekende beheerstheid, zonder franje of uiterlijk vertoon, dit hoor je zelden meer. Zij heeft geen maniertjes of overbodige bewegingen. Hilary is voor mij de meest perfecte violiste in haar puurste vorm.’

Welke rituelen volg je voor een concert?

‘Toen ik violist was, had ik bepaalde dingen die ik moest doen voordat ik het podium opging, als dirigent heb ik dit minder. Er is één ritueel dat ik nog steeds uitvoer: wanneer mijn vrouw erbij is, wil ik altijd een kus voordat ik het podium betreed.’

Wat betekent Dallas voor je?

‘Er is geen andere stad in Amerika die de laatste jaren zo veel in kunst geïnvesteerd heeft. Zo werden er onlangs een nieuw museum en operahuis geopend, kunst leeft er enorm. Er is grote waardering voor tradities, iets waar in Nederland de laatste tijd te makkelijk mee wordt omgegaan. Kijk maar hoe er met één pennestreek zoveel ensembles en orkesten worden weggevaagd. Het duurt minstens 25 jaar om dat weer op te bouwen. Ik vind het erg droevig dat veel musici in Nederland die tijd niet is gegeven.’

Waar haal je inspiratie uit?

‘Die krijg ik door het werken met bijzondere orkesten. Wanneer ik een relatie opbouw met een orkest krijg ik iets terug en kan ik ook geven wat ik in me heb, dat is voor mij voldoende. Daarnaast haal ik inspiratie uit het brengen van nieuwe muziek. Dit heb ik zeven jaar met het Radio Filharmonisch Orkest mogen doen en daar geniet ik nog steeds van.’

Welke ambities heb je nog?

‘Ik heb het ontzettend naar mijn zin nu. In 2014 krijg ik mijn eigen festival bij het Chicago Symphony Orchestra, wie kan dit nu zeggen als gastdirigent? Vorig jaar maakte ik mijn debuut bij de New York Philharmonic en ben sindsdien weer teruggevraagd. Ik sta elke week voor een toporkest, dan heb je het niet slecht als dirigent, laten we eerlijk zijn. Privé gezien zou ik een balans willen vinden in een goede vader en een goede dirigent zijn. Dat is niet altijd gemakkelijk als je zoveel weg bent. Maar muzikaal gezien ben ik er best trots op hoe het gaat.’

Tot slot een vraag van Hahn aan Van Zweden: ‘Jaap, hoe vind je het om in deze tijd musicus te zijn?’

‘We leven in een wereld die een bepaalde verzadiging laat zien, vooral in het Westen. De zalen zijn minder vol, mensen willen op een andere manier betrokken worden bij muziek. Het visuele aspect speelt hierbij een grote rol. Ik denk dat tradities die er al jaren zijn constant nieuw leven ingeblazen moet worden, misschien hebben we daar te lang mee gewacht. Het is een uitdagende tijd voor musici om te bewijzen aan hun publiek dat het de moeite waard is om te komen luisteren.’

12 MAART, GROTE ZAAL

- Hilary Hahn, viool
- Jaap van Zweden, dirigent
- Dallas Symphony Orchestra
- Korngold, Mahler